THÔNG TIN TÓM TẮT VỀ NHỮNG KẾT LUẬN MỚI CỦA LUẬN ÁN

Tên đề tài: *Kết tử lập luận trong tiếng Việt*
Chuyên ngành: Ngôn ngữ Việt Nam
Mã số: 62 22 01 02
Nghiên cứu sinh: Nguyễn Thị Thu Trang
Cán bộ hướng dẫn: GS.TS Bùi Minh Toán
Cơ sở đào tạo: Trường Đại học Sư phạm Hà Nội

Những kết luận mới của luận án

- Kết tử là những yếu tố ngôn ngữ có chức năng liên kết các thành phần trong lập luận. Theo khảo sát của luận án, tiếng Việt có 212 kết tử lập luận: 125 kết tử hai vị trí và 87 kết tử ba vị trí. Dựa trên tiêu chí chức năng, các kết tử hai vị trí được chia về hai tiểu nhóm: kết tử hai vị trí dẫn nhập luận cứ (87 kết tử) và kết tử hai vị trí dẫn nhập kết luận (38 kết tử). Dựa trên tiêu chí khả năng định hướng lập luận, các kết tử ba vị trí được chia về hai tiểu nhóm: kết tử ba vị trí đồng hướng (48 kết tử) và kết tử ba vị trí nghịch hướng (39 kết tử).

- Kết tử hai vị trí có thể xuất hiện trong lập luận tối giản, lập luận đồng hướng và lập luận nghịch hướng để thực hiện các chức năng dẫn nhập, nối kết các thành phần lập luận và biểu thị quan hệ lập luận. Khi đó, kết tử hai vị trí có vai trò quan trọng hơn cả trong lập luận tối giản - dạng lập luận thường xuyên huy động các kết tử hai vị trí nhưng không thể sử dụng bất kỳ kết tử nào thuộc nhóm kết tử ba vị trí. Trong lập luận đồng hướng và lập luận nghịch hướng, kết tử hai vị trí vẫn giữ những chức năng nhất định nhưng vai trò mờ nhạt hơn: chúng có thể vắng mặt hoặc bị lược bỏ…

- Kết tử ba vị trí có thể xuất hiện trong lập luận đồng hướng và lập luận nghịch hướng để thực hiện các chức năng dẫn nhập, nối kết các thành phần lập luận và biểu thị quan hệ lập luận. Khi đó, kết tử ba vị trí đồng hướng có vai trò quan trọng hơn cả trong lập luận đồng hướng do chúng được sử dụng thường xuyên và luôn là dấu hiệu ổn định, rõ ràng biểu thị quan hệ đồng hướng giữa các luận cứ của lập luận. Trong lập luận nghịch hướng, kết tử ba vị trí đồng hướng vẫn giữa những chức năng nhất định nhưng vai trò mờ nhạt hơn: chúng chỉ biểu thị quan hệ đồng hướng trong phạm vi các luận cứ có cùng định hướng lập luận. Khác với kết tử ba vị trí đồng hướng, kết tử ba vị trí nghịch hướng có vai trò quan trọng nhất trong lập luận nghịch hướng do chúng hiếm khi có thể vắng mặt hay bị lược bỏ và luôn là dấu hiệu ổn định, rõ ràng biểu thị quan hệ nghịch hướng giữa các luận cứ của lập luận.

Người hướng dẫn	**Nghiên cứu sinh**
GS.TS Bùi Minh Toán	**Nguyễn Thị Thu Trang**